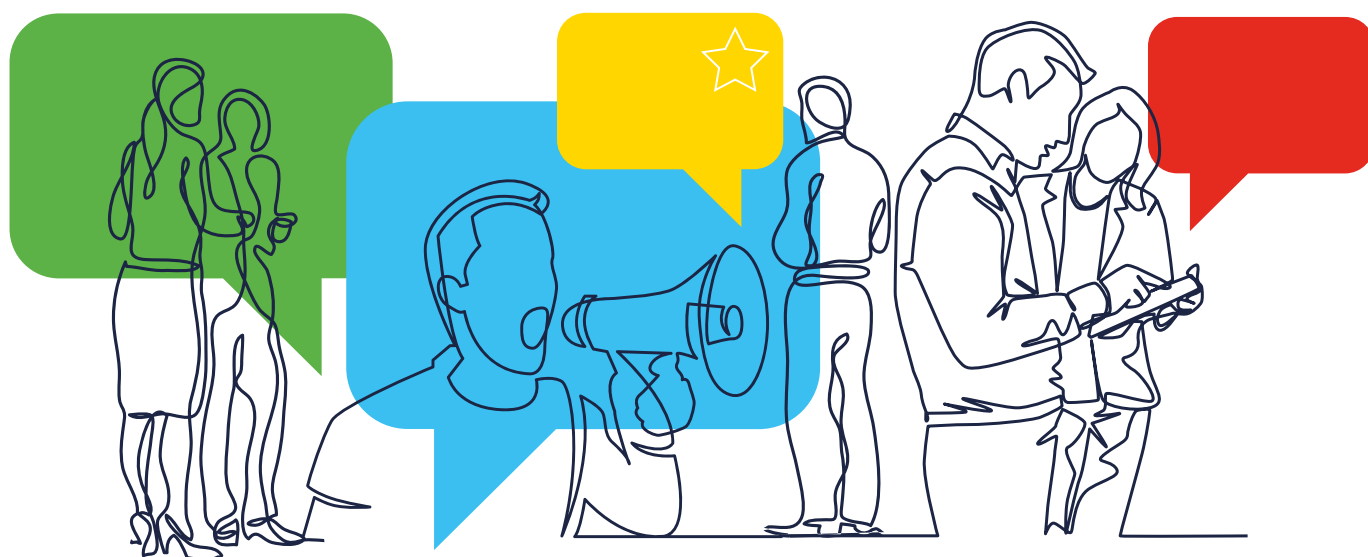

FORUMET FÖR DET EUROPEISKA MEDBORGARINITIATIVET

MINORITY SAFEPAK – EN
MILJON UNDERSKRIFTER FÖR
MÅNGFALD I EUROPA

INSPIRATION – DISKUSSIONER – SAMARBETE – RÅDGIVNING

| INNEHÅLL

Minority SafePack – en miljon underskrifter för mångfald i Europa	3
Kampanjen Minority SafePack	6
Kampanjens genomslag	12

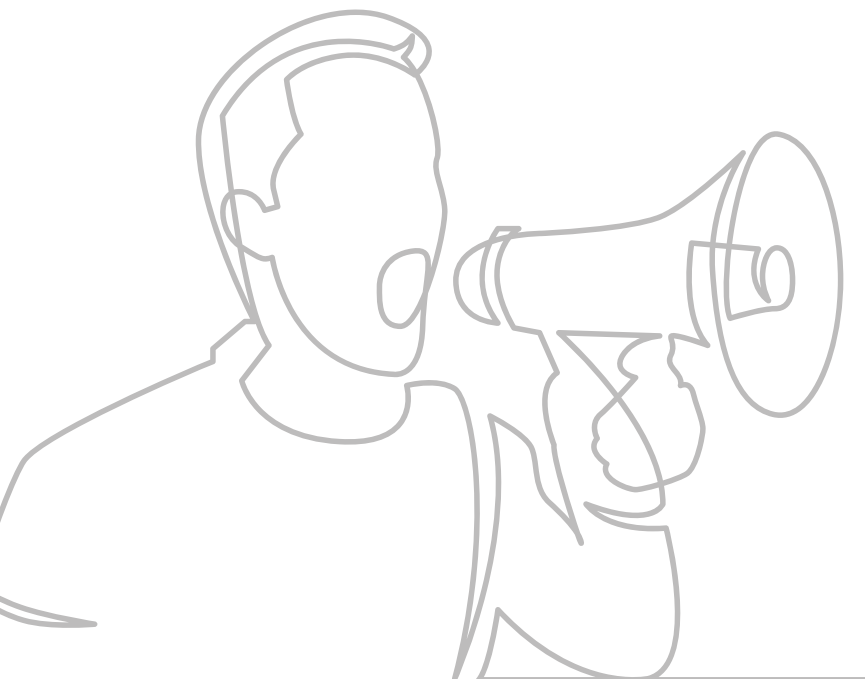

1

Minority SafePack – en miljon underskrifter för mångfald i Europa

Initiativet Minority SafePack – en miljon underskrifter för mångfald i Europa registrerades den 3 april 2017, då även den ett år långa namnsamlingsperioden inleddes. Kommissionen registrerade initiativet efter att först ha avslagit det i september 2013. Beslutet om avslag ogiltigförklarades av Europeiska unionens tribunal i februari 2017.

I initiativet uppmanades kommissionen att föreslå elva rättsakter för att förbättra skyddet av personer som tillhör nationella och språkliga minoriteter samt stärka den kulturella och språkliga mångfalden i unionen. Initiativet fokuserade på frågor som regionala språk och minoritetsspråk, utbildning och kultur, regionalpolitik, deltagande, jämlikhet, audiovisuellt och annat medieinnehåll samt även regionalt (statligt) stöd. Det bör påpekas att två av de elva rättsakterna föll utanför kommissionens behörighet att föreslå lagstiftning. Initiativets organisatörer kunde därför bara samla in underskrifter för de nio förslag som motsvarade kommissionens befogenheter.

Följande nio förslag registrerades av kommissionen:

1. EU-rekommendation om skydd och främjande av kulturell och språklig mångfald
2. Stödprogram för små språkgemenskaper
3. Inrättande av ett centrum för språklig mångfald
4. Utökning av målen för EU:s regionala utvecklingsfonder att omfatta skydd för nationella minoriteter och främjande av kulturell och språklig mångfald
5. Forskning om det mervärde som minoriteter tillför våra samhällen och Europa
6. Säkerställande av i stort sett likabehandling av statslösa minoriteter, t.ex. romer
7. Gemensam europeisk upphovsrättslag så att man kan få tjänster och sändningar på sitt modersmål
8. Frihet att tillhandahålla tjänster och ta emot audiovisuellt innehåll i minoritetsregioner
9. Gruppundantag för regionalt (statligt) stöd till minoriteters kultur, medier och kulturarv

Organisatörerna såg det europeiska medborgarinitiativet som ett viktigt instrument i kampen för minoriteters rättigheter. De sa att medborgarinitiativet är det enda starka verktyg för deltagardemokrati i EU som kan göra det lättare för invånarna att bli hörda i EU-institutionerna.

Initiativet Minority SafePack lyckades samla in 1 123 422 godkända underskrifter under insamlingsperioden på ett år. När det gäller medlemsländernas tröskelvärden nådde initiativet upp till det nödvändiga antalet underskrifter i elva länder.

Efter insamling och kontroll av underskrifterna överlämnades initiativet formellt till kommissionen den 10 januari 2020 ([läs mer i pressmeddelandet](#)). Den 5 februari 2020 träffade organisatörerna **Věra Jourová**, kommissionens vice ordförande med ansvar för värden och öppenhet, och **Mariya Gabriel**, kommissionär för innovation, forskning, kultur, utbildning och ungdomsfrågor.

Den 15 oktober 2020 höll Europaparlamentet en offentlig utfrågning ([läs mer i pressmeddelandet](#)). Parlamentet diskuterade initiativet vid sitt plenarmöte den 14 december 2020 och antog den 17 december

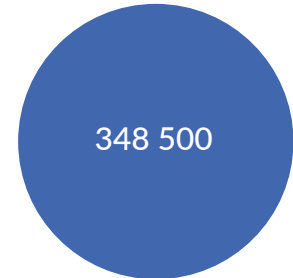

2020 en [resolution](#) för att uttrycka sitt stöd för initiativet ([läs mer i pressmeddelandet](#)).

Under den här perioden var covid-19-pandemin en stor utmaning för initiativet. Den offentliga utfrågningen fick skjutas upp två gånger och pandemin gjorde det svårt att hålla igång debatten om minoriteters rättigheter.

Den 14 januari 2021 antog kommissionen ett meddelande om initiativet ([läs mer i pressmeddelandet](#)). Men organisatörerna var inte nöjda med kommissionens svar utan ansökte om att få meddelandet ogiltigförklarat vid Europeiska unionens tribunal den 24 mars 2021.

Finansieringskällor (€)

■ The Federal Union of European Nationalities (FUEN)

Framgångsfaktorer:

- Engagemang i frågan och envishet när saker och ting inte går som det var tänkt.
- Väl utformad kampanjstrategi som är anpassad till målgruppen. När man t.ex. kämpar för minoriteter bör man kontakta människor genom att använda minoritetsspråk.
- Aktivt kampanjarbete på plats i lokalsamhällen i olika medlemsländer men också fokus på institutioner och politiker på nationell och europeisk nivå.
- Kartläggning av starka och tillförlitliga partner för kampanjen.
- Ett team som jobbar hårt och brinner för saken.

2

Kampanjen Minority SafePack

Förberedelser

Medborgarinitiativet Minority SafePack utformades av en grupp organisatörer med stöd av FUEN (federationen av etniska grupper i Europa), SVP (Sydtyrolens folkparti), RMDSZ (Ungerska demokratiska unionen i Rumänien) och YEN (Youth of European Nationalities). Idén att samla in en miljon underskrifter och sätta minoriteter och etniska grupper högt upp på den europeiska agendan föddes redan 2011. Förberedelserna innan initiativet inleddes 2013 tog två år.¹

Hela tiden stod målen klara. Organisatörerna ville framför allt ta fram lagförslag för att **omsätta sina krav i praktiken**. Därför anordnade de möten, höll samråd med juridiska experter och experter på minoriteter och såg till att få politiskt stöd på olika nivåer. De såg också till att **basera initiativets förslag på EU-fördragen och anpassa ordalydelsen till fördragen**.²

Vad som gjorde förberedelserna extra mödosamma var initiativets **breda inriktning och ambitiösa mål**. I stället för att fokusera på en enda fråga ville initiativet ta hänsyn till de många svårigheter som traditionella minoriteter möter i olika medlemsländer och försöka hitta övergripande lösningar på många problem. Initiativets mål var därför inte bara att bara samla in en miljon underskrifter. Högt upp på agendan stod också att få igång en offentlig europeisk debatt och använda ettårsperioden för att bygga upp en stark och varaktig koalition för minoriteters rättigheter. Organisatörerna ville inte bara samla in underskrifter i sju medlemsländer utan också presentera sitt initiativ i så många europeiska regioner som möjligt.

Förberedelsefasen var inte lätt för Minority SafePack, eftersom organisatörernas första registreringsansökan fick avslag av kommissionen med motiveringen att initiativets krav föll utanför kommissionens behörighet att föreslå lagstiftning. Kommissionens beslut överklagades till EU-domstolen. Det tog därför flera år att få initiativet formellt registrerat 2017.

Kampanjen samordnades av FUEN som är en paraplyorganisation för europeiska minoriteter och som samlar över 100 organisationer från 35 länder. Det viktigaste under förberedelsefasen var att organisatörerna tog fram en tydlig strategi, letade partner och hittade medel för att finansiera sin kampanj.

1 <https://www.fuen.org/en/article/What-will-be-the-next-steps>

2 <https://www.fuen.org/en/article/Expert-meeting-in-Brussels>

| Genomförande

Namninsamlingen för Minority SafePack började i april 2017. Kampanjens start firades med ett evenemang på Bánffy-slottet i Rumänien i maj samma år med över 400 anhängare från hela Europa och över 50 journalister som bevakade evenemanget.³ ([Se kampanjstarten](#))

Efter det officiella lanseringsevenemanget började flera medlemsorganisationer och partner i olika medlemsländer och regioner omedelbart att **planera och organisera sina egna evenemang** till stöd för initiativet⁴. Man utvecklade också en **EU-täckande kampanjstrategi** och lanserade en ny webbplats med lättlästa berättelser från hela EU, en broschyr om Minority SafePack och annat kampanjmaterial.

I genomförandefasen **delade stödorganisationerna upp ansvaret mellan sig**. **RMDSZ åtog sig** exempelvis att samla in 250 000 av den miljon underskrifter som krävdes.

För att nå sina viktigaste målgrupper (nationella minoriteter) försökte organisationerna att koppla sina kampanjbudskap till de olika problem som minoriteter i EU ställs inför. Det var viktigt att ytterligare minoritetsanpassa budskapen, eftersom olika minoriteter i olika medlemsländer lever under olika omständigheter. En del kan själva fatta beslut i frågor som rör dem medan andra inte ens är erkända. När det gäller grupper med problem försökte organisationerna att kartlägga de mest akuta problemen och presentera Minority SafePack som en möjlig lösning.

Organisationerna identifierade också en annan viktig målgrupp, nämligen medborgare i EU-länder med starka band till personer från samma land som lever utomlands, t.ex. Danmark, Tyskland och Ungern.

För att kunna genomföra kampanjstrategin var det viktigt att **översätta materialet och använda ett stort antal språk**. Minority SafePack kommunicerade på över 30 språk och organisationerna bestämde sig för att även jobba på regionala språk utan officiell EU-status. Detta var viktigt eftersom upp till 50 miljoner EU-medborgare talar regionala språk eller minoritetsspråk, och målet var att varje EU-medborgare från en nationell eller språklig minoritet skulle kunna identifiera sig med initiativets huvudbudskap, nämligen att det är i minoriteternas intresse och en investering i kommande generationer. Hundratals budskap skraddarsyddes för de olika målgrupperna, och det var en framgångsrik taktik: Man kan bara föreställa hur det kändes för de 41 000 människor som talar ladinska i norra Italien att få se ett inlägg på ladinska på sociala medier.⁵

3 <https://www.fuen.org/en/article/The-petition-campaign-for-the-Minority-SafePack-Initiative-started-in-Bonchida>

4 <https://www.fuen.org/en/article/The-Minority-SafePack-Initiative-is-now-available-for-online-signatures>

5 https://europa.eu/citizens-initiative-forum/blog/minority-safepack-advice-ongoing-initiatives-adapt-new-setting_en

Starkt stöd utanför minoritetsgrupper i Europa var också viktigt för att initiativet skulle bli framgångsrikt. Kampanjens budskap behövde vara tydligt: "Vi står på rätt sida. Vår avsikt är inte att inkräkta på majoritetssamhällena" (RMDSZ:s ordförande **Hunor Kelemen**).⁶

Organisatorerna uppskattade dessutom att majoritetsgrupper deltog, eftersom de ville skapa ett starkt nätverk av partner för en koalition som skulle göra initiativet oundvikligt och ofrånkomligt för kommissionen.

Organisatorerna ville också genomföra sin strategi på europeisk nivå genom att söka och vinna politiska ledares stöd. Därför besökte organisatorerna många partner, institutioner och medlemsorganisationer i flera länder. Minority SafePack-delegationen träffade också Europaparlamentets tvärpolitiska grupp för minoriteter för att diskutera kampanjen.

Organisatorerna uppmanade den tvärpolitiska gruppen att lyfta fram initiativet i parlamentet, informera allmänheten och medierna i parlamentsledamöternas medlemsländer om initiativet och hjälpa till att hitta partner för att göra initiativet till en framgång. Medordförande Nils Torvalds lovade delegationen att stödja initiativet, och flera ledamöter meddelade att de aktivt ville engagera sig i kampanjen.⁷ Det var viktigt för Minority SafePack att också få stöd i Europarådet. Minority SafePack-delegationen besökte därför av Europarådets parlamentariska församling under höstsessionen i Strasbourg.

⁶ <https://www.fuen.org/en/article/FUEN-Congress-Cluj-NapocaKolozsvar-to-become-the-European-capital-of-minorities-in-May>

⁷ <https://www.fuen.org/en/article/MEPs-engage-in-petition-campaign-for-the-Minority-SafePack-Initiative>

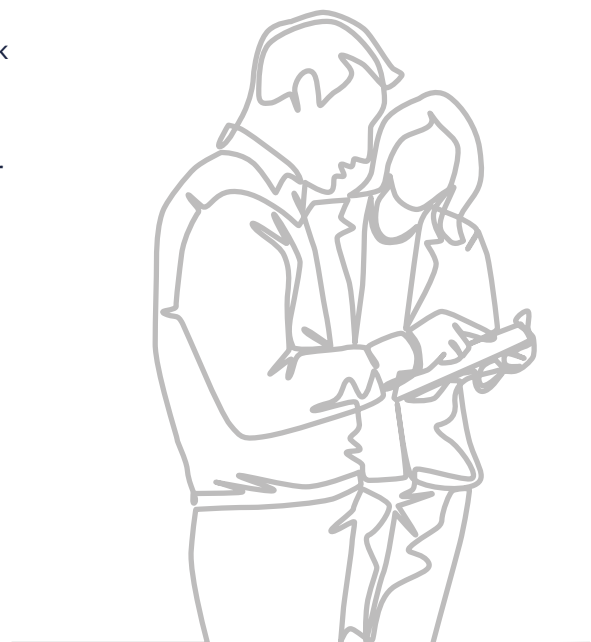
| Namninsamling

Bidragen från initiativets medlemsorganisationer och regionala partner och grupper var avgörande för insamlingen av den miljon underskrifter som krävdes. Kampanjteamet arbetade aktivt för att tillhandahålla viktig information och dela med sig av bra metoder och vinnande strategier till sitt nätverk. FUEN:s presidium och medborgarkommitténs medlemmar kunde alltid driva informationskampanjer i medlemsländerna. Men under hela namninsamlingsfasen behövdes också nätverket på gräsrotsnivå för att bidra med personliga berättelser och budskap och visa lokalsamhällena att Minority SafePack var ett initiativ som skulle kunna förbättra vardagen för minoritetsgrupper och de 50 miljoner EU-invånare som tillhör språkminoriteter.⁸

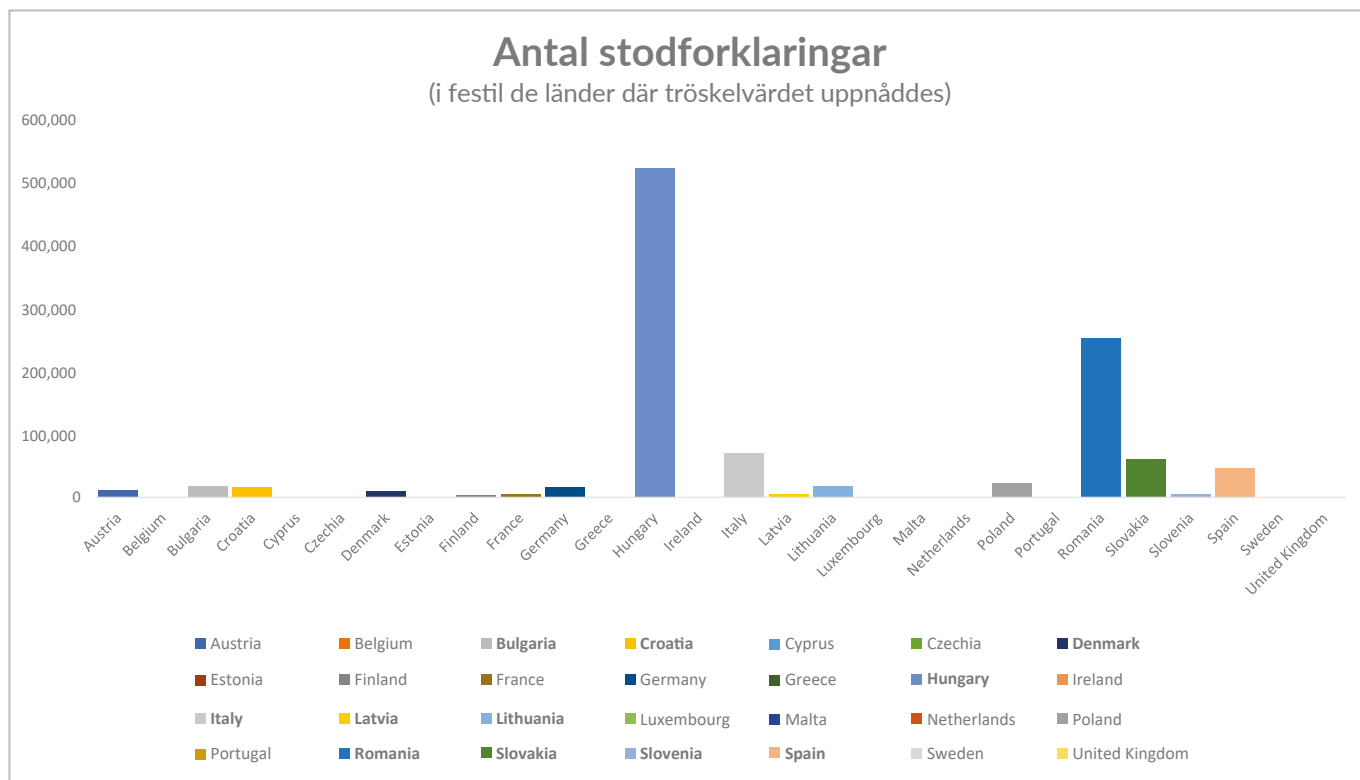
Initiativet skapade en stark koalition av partner som också omfattade organisationer som redan tidigare hade arbetet med frågan och hade erfarenhet av kampanjer. Dessa partner var avgörande för namninsamlingen i bland annat Litauen, Bulgarien, Slovenien och Spanien. Organisatörerna höll sina partner motiverade genom att informera dem om uppnådda delmål och upprätthålla kontinuerlig kommunikation mellan nätverkets medlemmar. Namninsamlingen inriktades på medlemsländer med stora minoritetsgrupper och länder med otillräckligt skydd.

De tekniska förutsättningarna för namninsamlingen var uppfyllda i juni 2017. På Minority SafePack-kampanjens [webbplats](#) fanns pappersformulär och ett verktyg för att skriva under initiativet på nätet. I september samma år gick Minority SafePack-organisatörerna över till kommissionens system för namninsamling på nätet, eftersom det bättre passade deras behov.

Förutom att optimera sitt namninsamlingssystem på nätet förlitade sig initiativet också i hög grad på att samla in underskrifter med hjälp av **pappersformulär**. Formulären samlades bland annat in av frivilliga som gick från dörr till dörr på sina hemorter, presenterade kampanjen och hjälpte undertecknarna att fylla i de nödvändiga uppgifterna. Organisatörernas erfarenhet visar att det är bäst att gå ut på gatan och prata med människor när man vill samla in underskrifter.

⁸ <https://www.fuen.org/en/article/A-common-message-of-50-million-voices-and-your-personal-stories-The-winning-strategy-for-the-MSPI>

| Kontroll och inlämning

Namninsamlingen för Minority SafePack-initiativet avslutades i april 2018 med 1 320 246 underskrifter. Underskrifterna skickades till de nationella myndigheterna i varje medlemsland för kontroll. Efter det formella förfarandet registrerade de nationella myndigheterna till slut 1 123 422 underskrifter. De nödvändiga tröskelvärdena nåddes i 11 medlemsländer.⁹

Därefter överlämnades initiativet formellt till kommissionen den 10 januari 2020.

Minority SafePack var ett av de första initiativ där man utvecklade en långsiktig strategi innan man lämnade in initiativet till kommissionen. FUEN sammanställde således ett team av experter på EU-rätt för att ta fram en rad konkreta lagförslag utifrån förslagen i initiativet. Man förklarade steg för steg hur förslagen skulle genomföras i EU:s gällande lagstiftning. Förslagen lades sedan fram för kommissionen tillsammans med de 1 123 422 godkända underskrifterna.

Organisatorerna genomförde också en informationskampanj som ett led i strategin. De presenterade initiativet för stats- och regeringschefer, regeringsföreträdare, ledamöter av nationella parlament och Europaparlamentet och regionala förvaltningar. Informationskampanjens resultat var exceptionella: Många regioner antog stödförklaringar, och det tyska och det ungerska parlamentet samt det nederländska parlamentets andra kammare röstade också om sådana resolutioner. Dessutom blev Minority SafePack det första europeiska medborgarinitiativ som fick en egen debatt under Europaparlamentets plenarsammanträde följt av en resolution som röstades igenom med stor majoritet.

⁹ https://europa.eu/citizens-initiative-forum/blog/minority-safepack-advice-ongoing-initiatives-adapt-new-setting_en

3

Kampanjens genomslag

Prövning och kommissionens beslut

Efter att initiativet formellt hade lämnats in den 10 januari 2020 träffade organisatörerna kommissionärerna **Věra Jourová** och **Mariya Gabriel** den 5 februari 2020.

Den 15 oktober 2020 hölls en offentlig utfrågning i Europaparlamentet. Vid utfrågningen deltog ledamöter från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och utskottet för kultur och utbildning tillsammans med utskottet för framställningar, samt andra utskott. Företrädare för kommissionen, Europarådet, EU:s byrå för grundläggande rättigheter och Regionkommittén yttrade sig också under utfrågningen. [Läs mer i pressmeddelandet](#)

Sedan diskuterade Europaparlamentet initiativet vid sitt plenarmöte den 14 december 2020. Den 17 december 2020 uttryckte Europaparlamentet sitt stöd för initiativet genom att anta en resolution med 524 röster för, 67 röster mot och 103 nedlagda röster. Parlamentet påpekade att nationella och språkliga minoriteter i EU står inför assimilering och språkförlust, vilket leder till språklig och kulturell utarmning. Parlamentet uppmanade dessutom kommissionen att föreslå rättsakter för att ta itu med frågan. [Läs mer i pressmeddelandet](#)

Den 14 januari 2021 antog kommissionen ett meddelande om sina åtgärder som svar på Minority SafePack där man lyfte fram att inkludering och respekt för Europas rika kulturella mångfald hör till kommissionens prioriteringar och mål. Men man påpekade också att det redan vidtagits många olika åtgärder som täcker flera aspekter av Minority SafePack-initiativets förslag sedan initiativet lades fram 2013. I meddelandet bedömdes vart och ett av de nio förslagen individuellt, med beaktande av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Kommissionen kom fram till att man visserligen inte tänkte föreslå några nya rättsakter, men att den lagstiftning och de åtgärder som redan fanns gav kraftfullt stöd åt initiativets mål om de genomfördes fullt ut. [Läs mer i pressmeddelandet](#)

| Uppföljning

Efter att kommissionens meddelande hade publicerats uttryckte Minority SafePack-organisatorerna sitt missnöje med bristen på lagstiftningsuppföljning. Den 24 mars 2021 vände sig därför Minority SafePack-initiativets medborgarkommitté till Europeiska unionens tribunal för att få kommissionens meddelande om initiativet ogiltigförklarat.

Tips och råd till andra organisatörer

- Ta aktivt kontakt med potentiella intressenter på olika nivåer. Det är viktigt att vara närvarande på gräsrotsnivå men också att ta kontakt med politiska ledare på nationell och europeisk nivå.
- Tänk noga efter vilka som är era målgrupper och se till att kommunikationsstrategin tillgodoser deras behov. Tänk på att ni kan använda olika språk för att nå dem, att det är viktigt med lokala berättelser som berör folk och att ni kan kommunicera både på och utanför internet. Det är viktigt att använda olika kanaler för att nå tänkbara anhängare.
- Saker och ting går inte alltid som det är tänkt. Om ni brinner för er fråga, ska ni kritiskt tänka igenom er kampanj, vid behov ifrågasätta strukturer och beslut och ändra kurs om det behövs.
- Nuförtiden kan man visserligen samla in en stor del av underskrifterna på nätet, men underskatta inte värdet av att gå ut på gräsrotsnivå. Att engagera sig, prata med människor och samverka med lokalsamhällena är en viktig del av att få ut budskapet och se till att kampanjen når sina mål.
- Försök att vara närvarande på sociala medier och övertyga lokala personligheter att ansluta sig till er sak. Det ökar initiativets trovärdighet.